

مراجعه کننده محترم

گاز گرفتگی : باعث تخریب پوست و بافت های عمقی انسان شده و معمولاً توسط سگ، گربه، موش، خرگوش، حیوانات وحشی و یا انسان رخ می دهد که در اثر آن، عوامل میکروبی و بیماری زا از محل صدمه دیده وارد بدن می شوند.

گاز گرفتگی توسط انسان

گاز گرفتگی انسان بیشتر در سنین ۲ تا ۵ سال اتفاق می افتد. این صدمات در هنگام بازی، فعالیت های ورزشی، مشاجره و دعوا و نیز سوء استفاده از کودکان اتفاق می افتد. برخلاف تصور مردم، زمانی که گاز گرفتگی توسط انسان صورت گرفته باشد، بیشترین احتمال عفونت وجود دارد. علت این امر، تنوع میکروب های ساکن در دهان انسان می باشد. پژوهش ها نشان داده اند خطر انتقال بیماری هایی مثل ایدز (آلودگی با ویروس HIV) و هپاتیت B در گاز گرفتگی توسط انسان وجود دارد.

"گاز گرفتگی توسط گربه و سگ بیشتر از سایر حیوانات است."

عوارض گاز گرفتگی

گاز گرفتگی ها می توانند باعث عفونت شدید در محل صدمه، عفونت مفصل و یا استخوان گردند. شکستگی ها، صدمات نخاعی-عصبی و نیز صدمات عروقی از عوارض دیگر گاز گرفتگی است. اگر این گاز گرفتگی در سر رخ دهد می تواند باعث ایجاد مننژیت شود.

اگر فرد، مبتلا به دیابت، بیماری کبدی، ریوی، سرطان، ایدز و یا بیماری های دیگری است که سیستم ایمنی فرد نسبت به فرد عادی کاهش یافته است در رابطه با جلوگیری از عفونت، اقدامات جدی تری لازم است.

یکی از بیماری هایی که بعد از گاز گرفتگی، فرد مصدوم را تهدید می کند، هاری است. هاری یک بیماری ویروسی کشنده است و اصلی ترین راه انتقال آن از طریق گاز گرفتن است که ویروس هاری مستقر در بزاق دهان وارد بدن انسان می شود. هنگامی که ویروس وارد بدن می شود، از طریق اعصاب به مغز مهاجرت نموده و باعث التهاب مغزی می شود.

در مورد گربه و سگ، حتی با پنجه کشیدن حیوان روی پوست انسان، احتمال انتقال بیماری وجود دارد زیرا لیس زدن پنجه ها باعث آلوده شده آنها به بزاق حاوی ویروس شده و ویروس از طریق خراش پوستی وارد بدن انسان می گردد.

علائم هاری در گاز گرفته شده

علائم اولیه هاری شامل سرفه، خستگی، تب، سردرد، درد و ضعف عضلانی، سوزش در محل گاز گرفتگی، کاهش اشتها، احساس تهوع، درد عضلانی، گلو درد و حساس شدن فرد به نور و صدا می باشد. این علائم حتی پس از چند روز و یا چند هفته پس از آلودگی فرد به ویروس هاری نیز می تواند ایجاد شود. بنابراین فرد نباید علائم ذکر شده را دست کم بگیرد.

مرحله نهایی بیماری هاری، دوره حاد عصبی نام دارد. در طول این دوره، ویروس هاری سیستم عصبی مرکزی فرد را آلوده می کند.

علائم نهایی هاری عبارت است از: اضطراب، رفتارهای خشونت آمیز، توهم، افسردگی، ترس از آب، اشکال در صحبت کردن و تکلم، ناتوانی در بلع، فلج شدن فک، حرکت غیر طبیعی عضله دیافراگم، دوبینی، ایست قلبی، مشکلات تنفسی و در نهایت مرگ بیمار.

اقدامات درمانی اولیه در فرد دچار گاز گرفتگی

✓ شست و شوی محل زخم با آب و صابون: محل زخم با آب و صابون به طور کامل و عمیق به مدت ۵/۱۰ دقیقه شست و شو داده شود. این عمل مهمترین روش پیشگیری از هاری

آموزش مراقبت گازگرفتگی

واحد آموزش سلامت بیمارستان میمه

بخش اورژانس

کدآموزش: PM/EC-0/02-28

تاریخ تدوین: فروردین ۱۴۰۴

اگر علیرغم تأمین آب و غذای کافی حیوان تلف شد باید واکسیناسیون هاری تا نوبت آخر ادامه یابد ولی اگر پس از ۱۰ روز، حیوان سالم بود دو دوز آخر واکسن لازم نیست. در مورد حیوان متواری شده، تزریق تمامی دوزهای واکسن لازم است.

✓ زخم شما پانسمان نمیشود، ولی در صورت نیاز به پاتسمان (طبق نظر پزشک) تا ۴۸ ساعت پانسمان را تعویض ننمایید. ولی در صورت خیس شدن پانسمان تعویض کرده و پس از شست و شوی زخم با آب و صابون از یک پانسمان سبک استفاده نمایید.

در صورت بروز علایم زیر به پزشک مراجعه نمایید (حتی در صورت بهبود زخم)

- ✓ بی حسی و گزگز در اطراف زخم
- ✓ پرش یا تکان ناگهانی عضلات
- ✓ درد و گرفتگی عضلات و سفت شدن عضلات و ضعف
- ✓ سردرد ناگهانی که با استامینوفن بهبود نیابد
- ✓ تشنج گيجی و منگی بیهوشی ناگهانی
- ✓ آبریزش از دهان و بینی و عرق شدید
- ✓ ترس از آب و عدم تمایل به نوشیدن

محسوب می شود. بهترین زمان اثربخشی شست و شوی زخم، در ۳ ساعت اول پس از گاز گرفتگی است.

✓ ضدعفونی کردن زخم: زخم را بعد از شست و شو باید با عوامل ضدعفونی کننده مثل بتادین، ضدعفونی و سپس پانسمان نمود.

✓ پرهیز از بخیه زدن زخم: به علت بی هواری بودن ویروس هاری، محل زخم نباید بخیه شود زیرا محیط مناسبی جهت رشد ویروس ایجاد می گردد. در پاره ای از موارد که جراحت در صورت بوده و بخیه زدن زخم باعث اسکار شدید شود یا مواردی که جراحت بسیار وسیع باشد به شرط انجام کلیه اقدامات درمانی اولیه می توان محل جراحت را بخیه نمود (تصمیم برای بخیه زدن با پزشک میباشد).

اقدامات درمانی پیشرفته

- ✓ حتما دوره آنتی بیوتیک درمانی را تکمیل نمایید.
- ✓ از ضربه به زخم یا فعالیت سنگین با عضو زخم شده در طول ۱ تا ۲ هفته خودداری کنید.
- ✓ واکسن هاری باید در ۵ نوبت در روزهای ۰، ۳، ۷، ۱۴ و ۲۸ بعد از گاز گرفتگی انجام شود که تزریق به صورت عضلانی می باشد.
- ✓ اگر گاز گرفتگی توسط انسان مشکوک باشد حتما واکسن هیپاتیت B تزریق نمایید.
- ✓ اگر فردی مورد گزش حیوان قرار گرفت و حیوان متواری نشده باشد، باید به مدت ۱۰ روز حیوان را قرنطینه نمود.